

Bertsozale Elkartearen Berripapera

ESPAÑA	FRANKEO ITUNDUA
	FRANQUEO CONCERTADO
	ZK/NRO 37000126

Bertsozalea

www.bertsozale.eus

2016ko MAIATZA - 174. zenbakia

Ekainaren 4an jokatu da Ereñotzun Euskal Herriko Eskolartekoa

Herrialdeetako eskolartekoak jokutzen ari dira azken asteotan. Horien ostean Euskal Herriko eskolartekoaren txanda ailegatuko da, ekainaren 4an Ereñotzun jokatu dena. Bertsozale Elkarteak eta Ikastolen Elkarteak elkarlanean antolatutako ekimena da Eskolartekoa eta aurten guztira 88 gaztetxo ariko dira kantuan.

Ekainaren 4an jokatu da Euskal Herriko Eskolartekoaren finala, Hernaniko auzo-udala den Ereñotzun. Egun oso festa izango da.

Eskolartekoaren finalean herrialde bakoitzeko bi bertsolari ariko dira. Finalista guztiak izango dute saria, Gabonetan egingo den Ahots Baten egonaldiaren bigarren edizioan parte hartzeko aukera izango baitute. Bertan, antzerkigintzatik, kantagintzatik zein literaturatik datozen beste euskal gazteekin elkartzeko aukera izango dute bertsolari gazteek.

Goizez finala jokatu ostean bazkaria egingo da eta horren ondoren erromeria emanaldi berezia izango da, Xabier Solano, Jonmari Beasain, Sergio Ordoñez eta Harkaitz Bastarrika musikarien eskutik. Bazkarirako txartelak salgai daude www.bertsosarrerak.eus webgunean. Ereñotzura joateko autobuserako jarri harremanetan zure herrialdeko Bertsozale Elkartearekin.

Euskal Herriko eskolartekoaren finala

data seinalatuan egingo da Ereñotzun, Txirrita hil zela 80 urte betetzen baitira aurten. Bere jaioterra izan zen Ereñotzun haren omenezko urtea ospatzen ari dira eta egitarau horren barruan sartu da Bertsozale Elkarteak eta Ikastolen Elkarteak elkarlanean antolatzen duten Eskolartekoaren finala.

Herrialdeetako saioak

Euskal Herriko finala iristerako herrialdeetako Eskolartekoak eta kanporaketak jokutzen ari dira lurraldez lurralde. Osotara, 15 eta 18 urte bitarteko 88 gaztetxo ari dira kantuan, egingo diren 11 kanporaketa saioetan.

Gipuzkoan eta Nafarroan dagoeneko amaitu dituzte herrialdeko eskolartekoak. Bertsularien Lagunak elkarteak maiatzaren 21ean egingo du bere Eskolartekoa, Hazparnen, eta Arabak egun berean, Aramaion. Bizkaian maiatzeko lehen astean jokatu dira lau kanporaketa saioak eta hilaren 22an egingo du bere finala Getxon.

**BEÑAT GAZTELUMENDI
ARANDIA**
Aramaio, 2016-IV-23

Gaia: Ze aho-zapore utzi dizu Europa bat-bateanek?

Doinua: Amodioa gauza tristea

Astebete eduki degu zer esan, zer kontatua bertsolaritzak beti behar du lur batean kokatua. Baina erokeri hau behin genuen halaxe proposatua ta astebete luzean degu ikasi ta gozatua mundu handi bat badela baina mundu txikiz osatua.

Arratsaldero ez dira berdin berotu gure polborak hala're neurri askotan egin ditugu gure aprobak. Aste honek zer ematen duen esango digu denborak nik hala ere hau izan dela esateko dauzkut frogak aldi berean indartze bat ta umiltasun lezio bat.

Mundua esaten diogun hori norantza edo non doa? Berdina al da hitzen azpian ezkututzen den hondoa? Bertsolaritza da mundu hauek ikasteko metodoa eta nik daukat behin bukatuta oraingo aste zoroa oraindik ere mundu gehiago ezagutzeko gogoia.

luz Orion egin zen eskolartekoaren finala.//XDZ

F.C.BAIIENA: 37/126

ISSN 1138-4530

L.G. 55-614/97

Erredikzioa: Bertsozale Elkarteak / Diseinua-maketazioa: Lanku / Argazkiak: Xenpelar Dokumentazio Zentrua
Tel.: (0034) 943 694129 / e-posta: komunikazioa@bertsozale.eus

Atzerriko ahotsak euskarara ekartzearen ardura

Europa bat-batean Kantu Inprobisatuaren Nazioarteko Topaketa saioak izan dira apirilean Euskal Herrian barrena. Bertsolariekin batera Kurdistan, Sardinia eta Herrialde Katalanetako inprobisatzaileak izan ditugu oholtza gainean. Apustu zaila izan da hainbat hizkuntza darabilten sortzaileen lana oholtza gainera eramatea eta zeregin horretan itzultzaileen lana ezinbestekoa izan da. Haiek barnetik esperientzia nola bizi izan duten jakin nahi izan dugu.

Lau itzultzaile aritu dira sardiniarren, kurduen eta katalanen lana euskarara ekartzen Europa bat-bateaneko saioetan: Maddalen Arzallus, Miren Ibarluzea, Karlos Aizpuru eta Irati Majuelo. Haiekin batera Sardinia etorritako Renato Capocchia ere aritu da itzulpen lanetan.

Maddalen Arzallusek eta Miren Ibarluzeak laburbildu digute zer nolako lana egin duten eta nola bizi izan duten esperientzia berezi hau.

“Esperientzia ezin hobea izan da. Asko ikasi dut, bai oholtza gainean, bai oholtzatik kanpo ere. Itzultzaile gisa teknika berriak ikasi ditut, eta larritasun momentuetan erabaki azkarrak hartzen. Baina hori baino askoz gehiago izan da; azken finean, oholtzatik kanpo ere elkarrekin pasatu dugu aste osoa, eta kultura ezberdinen arteko elkarlana eta elkarbizitza izugarri ederra izan da”, modu honetan laburbildu du Maddalen Arzallusek Europa bat-batean egin duen itzultzaile lana.

Miren Ibarluzeak saiook erronka izan direla nabarmendu du, eta ikasteko aukera paregabea eman diotela gaineratu du. “Aukera ematen didate, alde batetik, bertso-itzulpenean aritu izan diren beste batzuen gogoetak neure azalean bizi izateko. Bestetik, hizkuntzaren mugez eta itzulpen gogoeta egiteko, bai eta hizkuntzen kudeaketari buruz hausnartzeko ere. Eta azkenik, aukera eman didate jende jakintsua, interesgarria eta maitagarria ezagutzeko”.

Esperientzia berria izan da bi itzultzaile hauentzat, baina gauzak ongi joan direla uste dute. “Ibili izan naiz, inoiz, atzerriko lagunei

bertsoak itzultzen, edo atzerriko ikasleei bertsolaritzari buruzkoak kontatzen, edo ahozkotasanari buruzko egunbeteko mintegietan, mahai-inguruetan eta bertso-saio laburretan inprobisatzaile galego eta katalanekin. Baina, komunikazioa bermatzeko gako gisa ez naiz orain arte inoiz ibili bertso-interprete, eta, beraz, erantzukizun handiz bizi izan ditut saiook”, esan du Ibarluzeak.

Arzallusek berriz, gogoan du hasierako urduritasuna. “Aurreneko aldia zen horrelako zerbait egiten gurela eta ez genekien nola aterako zen. Aurrez buelta asko eman genizkion gure buruari, nola antolatu eta nola aurre egin pentsatzeko. Azkenean, uste dut erabaki egoki samarrak hartu genituela. Lehendabiziko eguna izan zen zailena, baina hortik aurrera, lana baino plazerra izan dela esango nuke”.

Saioetan oholtza gainean zeuden itzultzaileak eta horrek are “ikusgarriago” egin du haien lana. “Esango nuke entzuleak ohartu direla gure lanaz. Saio bakoitzaren amaieran etortzen zitzaigun norbait lan handia egin gurela esanez”, gogoan du Arzallusek.

Ibarluzeak ere eskertu du entzuleek haien lanarekiko agertu duten jakin-mina. “Interesa agertu duen jendea egon da, eta aitortu behar dut eskertu ere egin dudala arreta. Aramaioko saioa bukatu eta bi entzule gerturatu zitzaizkidan: “Kuriostatea dugu, eta... nola egiten duzue itzulpena? Zein hizkuntzatik zein hizkuntzara?...”.

Uztaileko topaketan ere atzerriko ahotsak euskaraz jarraitu ahal izango ditugu itzultzaileen lanari esker.

Itzultzaileek ezinbesteko lana egin dute saio guztietan.//XDZ

Hilaren 22 amaituko da Bizkaiko Bertsolari Txapelketako lehen fasea

Udabarriko fasean murgildurik segitzen dute Bizkaiko bertsolariek. Apirilaren 10ean ekin zioten Berrizen lehenengo faseari, 56 bertsolariekin, eta maiatzaren 22an amaituko dute lehen fase honetako jarduna.

Hain zuzen ere, maiatzean lau dira jokatzekoak diren saioak. 7an Gueñesen izango da txapelketa eta biharamunean Orozkon. Hilaren 14ean, berriz, Arrigorriagara ailegatuko da Bizkaiko Bertsolari Txapelketa eta Getxon emango diote Udabarriko

faseari amaiera, maiatzaren 22an jokatu den saioarekin. Fasea amaituta puntuazioaren arabera sailkatuko dira bertsolariak urrian hasiko diren kanporaketetarako.

Bizkaiko Txapelketaren inguruko informazio osoa www.bertsozalea.eus webgunearen barruan dagoen atal berezian aurkituko duzue. Halaber, www.bertsoa.eus webgunean informazioaz gain, saioetako laburpenak topatuko dituzue.

Udazkenean ekingo diote txapelketako hurrengo faseari.//XDZ

Ikasturte amaierako jaialdiak Euskal Herri osoan

Ekaina hurbiltzearekin batera, ikasturte osoan zehar bertsolaritza proiektua jaso duten gaztetxoei ere oporrak hartzeko garaia iritsi zaie. Herrialde guztietan ikasturte amaierako jaialdi ugari antolatu dituzte.

Ikasturteari agur esateko 16 bertso topaketa egingo dituzte Bizkaian. Herri mailako topaketak izaten dira eta horietan ikasleak bertsotan aritzen dira, ikasgelan prestaturiko bertsoak eginez. Horrez gain, bertso saioa eta Lorea Zulaikarekin kantaldia ere egiten dituzte. Bizkaiko ikastetxeetan kantaldiak egiten ari dira otsailetik; 60 inguru egingo dituzte osotara.

Gipuzkoan 78 jaialdi izango dira eta Nafarroan 14. Araban, Eskolartekoari loturik egiten dituzte topaketa hauek; herrika edo eskualdeka egiten dira eta guztira 9 topaketa izango dituzte.

Xiberoa, Lapurdi eta Baxenabarreko ikasleentzat ere egitarau zabala prestatu dute ikasturteko azken txanpa honetan. Seaskako ikastolekin batera hiru Bertsolari Tiki Egunak antolatu dituzte Larresoron, Hendaian eta Aiziritzen. Haurrekin batera Amets Arzallus, Maddalen Arzallus, Battitt Crouspeyre eta Maddi Sarasua bertsolariak ariko dira, Oskar Estangaren musikaren laguntzaz. Horrez gain, Hego Lapurdiko Hiriguneko eskolako eta kolegioko haurrekin beste hiru jaialdi antolatu dituzte maiatzean. Bertan, Amets Arzallus eta Sustrai Colina bertsolariak izango dira, Oskar Estangarekin musikak lagunduta. Halaber, Donibane Lohitzuneko Saint Marie eskolako haurrekin ikasturte amaierarako besta egun bat antolatu dute.

Puntua jarrita

MIKEL ARTOLA IZAGIRRE

Etorkizunean euskara batuan ala euren euskalkian egingo duten galdetzen zidan Beñatek aurreko berripaperean. Ea gure bertso-eskoletako eta ikastetxeetako bertsolaritza ikasleei zer aldarte antzematen ote diegan hizkera kontuan. Bada, helduetan bezala, denetik. Baina galderak badu mamia, eman behar liguke zer pentsatua bertsolaritzako irakasleoi, eta zergatik ez, baita Bertsozale Elkartean proiektu osoari eta hizkuntza kontuekin kezkatuta dabilzan beste guztiei ere.

Koldo Zuazok *Euskararen Sendabelarrak* liburuan hainbat pista ematen ditu hizkuntzaren erabilera egokiari buruz: noiz batuan, noiz tokiko batuan, noiz euskalkian... Gaiarekin interesa duen edonork irakurri beharreko liburua dela uste dut.

Dena dela, adostasun batera iritsita ere, kezkatzen nauena zera da: nori dagokio haur eta gazteei euskaraz adierazkortasun maila duin bat izateko baliabideak ematea? Nork erakutsiko die ume eta gazte xoei euskaraz haserretzen? Edo euskaraz maitemintzen? Zenbaitek etxean ikasiko du, edo auzoan. Baina jakina da euskaraz ikasketak egin dituen askok eta askok ez dakiela lagun artean euskaraz egiteko adina euskara.

Puntu honetan sartzen gara gu. Ziur asko bertso eskolak dira euskara gaitasuna garatzeko gaztetxoek duten espazio bakarrenetakoa. Badugu zer esana ahozkotasuna ikastetxeetan lantzen dugunok, bertso eskoletako irakasleok.

Zer esana baino gehiago, zer egina dugu. Horiek martxan edukitzeko dirulaguntzak eman eta ukatzen dituztenek, berriz, zer pentsatua izan behar lukete. Gero harritu egingo gara bertsolariak leku guztietan zergatik dauden galdezka. Ni, egia esan, gutxi. Non landu daiteke bestela hizkuntza, bere erabilera "artistikoa"? Oker banago seinale ona denontzat.

Eta zuek, Aimar, zer transmititu nahi diezue iparraldeko bertso eskoletako ikasleei

Koplak

Nafarroako Bertso Eskolen Eguna, Amaiurren

Maiatzaren 15ean egingo dute Amaiurren Nafarroako Bertso Eskolen edizio berria. Bertsolari gazteek bertako gaztelua bisitatuko dute, elkarrekin bazkaldu eta arratsaldean bertsoak eta jolasak izango dituzte. Osotara, Nafarroan dauden 29 bertso-eskoletako 228 ikasleek daude egun berezi horretan parte hartzera gonbidatuta.

Poto-Finixa

Udalekuetako begiraleak, motorrak berotzen

Xenpelar Dokumentazio Zentroa

Jalgi, euskal kulturaren plaza ibiltaria

Maiatzaren 23tik 28ra Jalgi euskal kulturaren plaza ibiltariaren lehen edizioa egingo da Aiaraldeko bederatzita herritan. Transmisioa eta komunikazioa ardatz hartuta, kultur ekitaldiak eta gogoetak izango dira egitarauaren barruan. Bertsozale Elkartea ekimen honen bultzatzaileetako bat izan da, euskalgintzako eta kulturgintzako beste hainbat erakunderekin batera.

Kontratazioak eta informazio gehiago:

Lanku
www.lanku.com
943 26 07 55

Tablo Seta eta Fernando Albarrak

ISTORIO TRUKEA(n)

KAPUIA NABATZINTZILIK

KONTU ETA KANTU

FERNANDO ALBARRAK

PUBLIZITATEA